

Received-Makale Geliş Tarihi 01.09.2024
Published-Yayınlanma Tarihi 31.10.2024
Volume-Cilt (Issue-Sayı), ss/pp 11(112), 2149-2157

Research Article /Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.14045242

Dr. Öğr. Üyesi Ensar Lokmanoğlu

<https://orcid.org/0000-0002-1597-3433>

T.C Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sakarya MYO Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, Sakarya / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/01shwhq58>

Baki Yiğit Çakmakkaya

<https://orcid.org/0000-0002-9976-1824>

T.C Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı, Tekirdağ / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/01a0mk874>

Zeynep Altun

<https://orcid.org/0000-0001-6554-2968>

İstanbul Üniversitesi, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Kriminoloji ve Ceza Adaleti Programı, İstanbul / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/03a5qrr21>

Dr. Fatih Yıldırım

<https://orcid.org/0000-0003-1132-5209>

İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Doktora Programı Mezunu, İstanbul / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/03a5qrr21>

Sosyal Medya Bağlamında Suça Sürüklenen Çocukların İncelenmesi

Investigation of Children Driven to Crime in the Context of Social Media

ÖZET

Günümüzde sosyal medya çocukların suça sürüklenmesine neden olan önemli bir risk faktörüdür. Sosyal medyada sıklıkla karşılaşılan şiddet, cinsellik ve suç ve unsuru taşıyan içeriklere maruz kalan çocuklar, bu tür davranışları normal kabul etme riski taşır. Çocukların sosyolojik, psikolojik ve fiziksel gelişimlerini tamamlamamış olmaları ve sınırsız internet erişimi nedeniyle, sosyal medya platformlarında suça karşılaşma olasılıkları da yüksektir. Mağdur olarak suçun konusu olabilecekleri gibi suça sürüklenen olarak da konunun aktörü olmaları mümkündür. Bu nedenle, ilköğretim çağında sosyal medya okuryazarlığına önem verilmeli ve çocuklara kendilerini koruma becerileri kazandırılmalıdır. Ayrıca siber zorbalık, siber taciz, online cinsel istismar gibi yeni suç türleri yasada baştan düzenlenirken SSÇ'ler açısından da yeniden tanımlanmalıdır. İnternette olumsuz içeriklerle karşılaşan çocukların ruh sağlığının olumsuz etkilenerek suça yönelmeleri günümüzde yaygındır. Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Çocuk Adalet Sisteminin Uygulanması Hakkında Asgari Standart Kuralların 2. Maddesi gereğince, mevcut hukuk sisteminde suça karışan çocukların yetişkinlerden farklı muamele görmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Bu sebeple toplumun temel olan ailenin en önemli fertleri olan çocukların daha iyi yetiştirilmeleri için aile danışmanlık hizmetlerinin ve sosyal suç öneme kapsamında uygulanacak en iyi faaliyetlerden birisi olan suça eğilimli çocukların eğitim-öğretim faaliyetlerine yönlendirilmesi için kamu-özel kurum ve kuruluşların projeler üretmeleri faydalı olacaktır. Her türlü bilgiye kolay erişim imkânı sunan sosyal medya çocukların suça karışmalarını kolaylaştırabilir. Ancak, sosyal medya aynı zamanda olumlu içeriklerle, bilinçlendirme kampanyalarıyla ve destek ağlarıyla çocukların suça sürüklenmelerini önlemekte de kullanılabilir. Bu bağlamda, çalışmamızda çocukların suça sürüklenmelerini önlemek ve toplumsal hayata uyumlarını sağlamak için alınması gereken güvenlik tedbirlerini inceliyoruz. Aynı zamanda, çocuklara özgü ceza sistemi ve yargılama süreçlerinin önemini vurgulamakla birlikte medyanın aktörlerinin ve sosyal medya yöneticilerinin ve yönetimin ile denetiminden sorumlu olanları çocukların yüksek yararını gözeterek toplumsal sorumluluk üstlenmesi gerektiğini savunuyoruz. Çalışmamız, sadece hukuki bir bakış açısıyla değil, çeşitli disiplinleri kullanarak bu konuyu toplumsal fayda ve çocukların gelecekte riskli gruba dönüşmesini engelleme açısından incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Çocuk Algısı, Suç, Suça Sürüklenen Çocuk

ABSTRACT

Today, social media is an important risk factor that causes children to be dragged into crime. Children who are exposed to violent, sexual, and criminal content frequently encountered on social media run the risk of accepting such behavior as normal. Because children have not completed their sociological, psychological, and physical development and have unlimited internet access, they are also likely to encounter crime on social media platforms. While they can be the subject of the crime as a victim, it is also possible for them to be the actor of the issue as the one dragged into the crime. Therefore, social media literacy should be given importance in primary school age and children should be taught self-protection skills. In addition, while new types of crimes such as cyberbullying, cyber harassment, and online sexual abuse are regulated in the law, they should also be redefined in terms of HSEs. It is common today that the mental health of children who encounter negative content on the internet is negatively affected and they turn to crime. By Article 2 of the Standard Minimum Rules for the Implementation of the Juvenile Justice System adopted by the United Nations, it is underlined that children involved in crime should be treated differently from adults in the current legal system. For this reason, it would be beneficial for public and private institutions and organizations to produce projects for family counseling services to better raise children, who are the most important members of the family, which is the basis of society, and for directing children prone to crime to education and training activities, which is one of the best activities to be implemented within the scope of social crime. Social media, which provides easy access to all kinds of information, may make it easier for children to get involved in crime. However, social media can also be used to prevent children from falling into crime with positive content, awareness campaigns, and support networks. In this context, in our study, we examine the security measures that need to be taken to prevent children from being dragged into crime and to ensure their adaptation to social life. At the same time, while emphasizing the importance of the criminal system and judicial processes specific to children, we argue that media actors, social media managers, and those responsible for management and supervision should assume social responsibility by considering the best interests of children. Our study aims to examine this issue not only from a legal perspective but also in terms of social benefit and preventing children from turning into a risk group in the future, by using various disciplines.

Keywords: Social Media, Child Perception, Crime, Child Led to Crime

1. GİRİŞ

Ailenin kutsal olduğunu ve çocukları Allah'ın anne babalara verdiği bir nimeti olduğunu (Aydın, 2021, s. 47), çocuk sevgisinin temelini Allah sevgisi olduğunu ve bu sevginin her insanın yaratılışında var olduğunu ortaya koyan İslam dininde çocuğa verilen değer ve önem ayetlerle ve Hz. Peygamber'in çocuklara yönelik hadisleriyle belirtilmiştir (Yağcı, 2020, s. 529-532).

Papa XI. Clemens tarafından kullanılan çocuk suçluluğu kavramı modern dönemde ceza normları açısından tanımlanmıştır. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları sonrasında hem Türkiye'de hem de dünya genelinde artış gösteren çocuk suçluluğu, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi'nin Genel Yorum No: 10'da yer alan Çocuk Adaletinde Çocuk Hakları sözleşmesi ile ele alınmıştır. Dahası bu sözleşme ile çocuklar artık suça sürüklenen çocuklar olarak tanımlanmış ve ceza yaptırımları açısından yetişkinlerden ayrı tutulmuştur.

Suç ve hukuk temelli Klasik okul, insanı düşünen bir varlık olarak tanımlarken, Pozitivistler suçun biyolojik, psikolojik ve sosyal çevre etkilerinden kaynaklandığını öne sürerler. Pozitivistler, doğuştan suçlular, kontrol edemedikleri ihtiras duygusu ile suç işleyenler ve zekâ geriliği gibi zihinsel bozukluklarla suç işleyenler gibi sınıflandırmalar yapmışlardır (Berber, 2015, s. 25-42). Kriminoloji alanına matematiksel yorum getiren Pozitivistler, Chicago okulu ile suçu sosyal çevrenin etkisiyle oluşan bir olgu olarak kabul etmişlerdir (Toğuç, 2021, s. 1-7).

Kanunda suç olan bir fiili işlediği iddia edilen, hakkında soruşturma, kovuşturma yapılan veya güvenlik tedbiri uygulanan 18 yaşının altındakiler suça sürüklenen çocuk olarak tanımlanmaktadır (Mevzuat Bilgi Sistemi, 2024). Çocukların bir suçu işlemesi yerine, genellikle bir başkası tarafından suç işlemeye yönlendirilmesi durumunda, "suça sürüklenen çocuk" ifadesi kullanılmaktadır (Kitapçioğlu Yüksel, 2023). Çocukların suça sürüklenmesine neden olan mikro, mezzo ve makro düzeyde birçok faktör bulunmaktadır. Mikro düzeydeki risk faktörleri: aile, akraba, akran ve bunların arasındaki ilişki olarak ifade edilmektedir (Bülbül & Doğan, Suça Sürüklenen Çocukların Durumu Ve Çözüm Önerileri, 2016). Aile çocuğun doğup büyüdüğü, sosyalleştiği, kendisine rol model aldığı, tehlikelerden korunduğu en önemli kurumdur. Ancak aile kurumu bazı durumlarda tehlikenin kendisi haline gelebilmektedir. Aile içi şiddetin, ihmal ve istismarın, alkol ve madde kullanımının yaygın olduğu bir aile ortamında çocukların suça sürüklenme ihtimali de yüksek olacaktır. Mezzo düzeydeki risk faktörleri: okul, mahalle, sosyal çevre olarak ifade edilebilir (Omboto vd, 2013). Burada çocuğun doğrudan kontrolü bulunmazken dolaylı yoldan etkilenmesi söz konusudur. Makro düzeydeki risk faktörleri ise kültür, kaynaklar, fırsatlar, inanç sistemleri olarak belirtilmektedir (Kamer, 2013). Çocuğun suça sürüklenmesi konusunun yalnızca hukuki bir konu olmadığı; aynı zamanda sosyal, ekonomik, siyasi ve toplumsal bağlamda değerlendirilmesi gereken bir sorun olduğu açıkça görülmektedir. Çocukların suça sürüklenmesine aracılık eden ve ciddi bir risk faktörü olarak değerlendirdiğimiz internet ve sosyal medya platformları bu çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır. Çalışmada sosyal medya bağlamında suça sürüklenen çocuklar incelenmektedir. Sosyal medyada bilinçsizce yapılan hukuksuz eylemlerden ceza alınmayacağı yanılgısının önüne geçmek ve sosyal medya kullanım bilincini oluşturmak önemlidir. Dahası her yaş, meslek ve eğitim seviyesinden kullanıcının vakit geçirdiği sosyal ağlarda, özellikle çocukların hangi eylemlerinin suç teşkil ettiğini bilmeleri ve değerlendirmelerinin öğretilmesi önemlidir.

2. ÇOCUKLUK ALGISI

Bir toplumda çocukluk algısı, o toplumun çocuk suçluluğuna bakışını doğrudan etkiler (Berber, 2015, s. 9). Bu nedenle, çocuk kavramı farklı şekillerde tanımlanmıştır. Türk Dil Kurumu (2024) çocuğu, "*Bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız; yavru, bala, uşak, velet*" olarak tanımlamıştır. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin (2002) 1. Maddesine göre ise çocuk, "*Bu Sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır*" olarak tanımlanmıştır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 6. Maddesi kapsamında, "*on sekiz yaşını doldurmayan kişi*" çocuk olarak tanımlanır. Ayrıca, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 11. Maddesine göre "*on sekiz yaşından gün almamış kişi*" ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 3. Maddesine göre "*ergin olsa dahi on sekiz yaşını doldurmamış*" kişiyse çocuk denir (Aslan, 2021, s. 79). İslam hukukunda ise, cinsiyete göre belirli yaş ve fizyolojik belirtiler esas alınarak olgunluk yaşına ulaşılır: Kızlar genellikle 9 yaşında, belirli fizyolojik belirtilerle; erkekler ise genellikle 12 yaşında olgunlaşmış kabul edilir. Farklı İslam hukukçuları arasında yaş sınırı konusunda görüş farklılıkları bulunmaktadır. Örneğin, İmamı Azam'a göre belirtileri göstermeyen erkekler 18, kızlar ise 17 yaşında olgunlaşmış sayılmaktadır. İmamı Yusuf, İmamı Muhammed, İmamı Şafii ve İmamı Maliki ise hem erkek hem de kızlar için bu yaş sınırını 15 olarak belirlemişlerdir (Akyayla, 2014, s. 5).

3. SUÇ ve SOSYAL MEDYA

Suçluluk duygusu, çeşitli disiplinler tarafından farklı açılardan incelenmiştir. Darwin, suçluluk duygusunu kişinin hissettiği duygusal tepkilere bağlı olarak yüzünün kızarması şeklinde tanımlamıştır. Modern psikolojinin önde gelen isimlerinden Freud ise suçluluk duygusunu, saldırganlık hissiyle hareket eden bireyin vicdan azabı yaşaması ve ego ile süper ego arasındaki çatışma olarak açıklamıştır. Ayrıca, suç teorileri, insanların doğuştan sahip oldukları biyolojik-anatomik temeller, kişilik özellikleri ve toplumsal etkileşimlerine dayalı olarak üç ana teoriye ayrılmaktadır (Toğuç, 2021, s. 11-15).

Suç, toplumların değişim ve gelişimine bağlı olarak sürekli kendini yenileyen bir yapıya sahiptir (Pelit & Alkan, 2022, s. 52). Günümüzde internet ve sosyal medyanın yaygınlaşması bu durumu daha da belirgin hale getirmiştir. Haziran 2024 itibarıyla dünya genelinde cep telefonu kullanıcı sayısı 5.61 milyar, internet kullanıcı sayısı 5.35 milyar ve sosyal medya kullanıcı sayısı 5.04 milyar olarak bildirilmiştir (We Are Social, 2024). Aynı rapora göre, Türkiye’de internet kullanımı günlük ortalama 6 saat 57 dakika, sosyal medya kullanımı ise günlük 2 saat 44 dakika olarak belirtilmiştir. 2023 yılında Türkiye’de 16-24 yaş arası bireylerin %87,1’i internet kullanmaktadır (TUİK, 2024). Bu veriler, internet ve sosyal medya kullanımının oldukça yaygın olduğunu ve günlük hayatın bir parçası haline geldiğini göstermektedir.

Toplumsallaşma sürecinde önemli bir role sahip olan kitle iletişim araçları, bireylerin sosyal hareketler ve kamusal meselelerde görüş bildirmelerine olanak sağlamaktadır (Toğuç, 2021, s. 83). Özellikle internet ve küreselleşmenin etkisiyle çocukların dünya görüşleri, tutumları ve davranışları değişmektedir (Sine Nazlı & Sarı, 2019, s. 20). Facebook, Instagram, YouTube, LinkedIn, Pinterest ve benzeri sosyal ağlar, bireylerin kültürel, ekonomik, eğitim ve sosyal alanlarda bir araya gelmesine olanak tanıyan sanal alanlar olarak değerlendirilmektedir. Ancak bu ağların hatalı kullanımı, zarar verici olabilir (Aydın, 2019, s. 67-69). Sanal ortamlar, çocuklar açısından yeni suç alanlarını beraberinde getirebilir. İnternet ve sosyal medya platformlarında kolayca erişilebilen şiddet, yasadışı maddeler, cinsellik, teşhircilik, illegal bahis ve kumar gibi unsurlar, çocukların suça sürüklenme riskini artırmaktadır. Özellikle dizilerdeki olumsuz rol modeller, cinsellik ve saldırganlık içeren programlar, çocuklar üzerinde negatif etkiler bırakabilir (Dilber, 2014, s. 64).

Çocuklarımızın hızla gelişen ve ilgi çekici hale gelen sosyal medya platformlarında suç davranışlarıyla karşılaşmaları mümkündür. Bu nedenle, çocuklara doğru sosyal medya kullanım bilincinin kazandırılması ve ebeveynlerin önleyici tedbirler konusunda bilgilendirilmesi önemlidir. Kanunlara aykırı sosyal medya kullanımı sonucunda, suçu işleyen çocuk, suçun anlam ve önemini kavrayamayacak yaşta olduğunda, suça sürüklenen çocuk olarak tanımlanmaktadır (Ateş & Saluk, 2018, s. 154-157).

Çocukluk döneminde, psikolojik, kültürel, fiziksel ve diğer gelişim aşamaları önemlidir. Bu faktörlere bağlı olarak, çocuklar yasadışı olduğunu bilmedikleri için suça sürüklenebilirler (Demirel, 2022, s. 109-128). Bu bağlamda çocukların bilinçlendirilmeleri önleyici çalışmalara katkı sunacaktır. Ayrıca suç davranışlarını önlemek için alınması gereken önemli adımlardan bir tanesi, ebeveynlerin bilinçlendirilmesi, farkındalık kazandırılması ve eğitilmesidir. Çünkü anne-babalar, çocukların ilk rol modelleridir. Bir diğer adım ise, çocuğun suça sürüklenmesine neden olan bireysel, çevresel, sosyal ve yapısal faktörlerin tespit edilmesidir (Aslan, 2021, s. 85).

4. ULUSLARARASI ve ULUSAL BELGELERDE SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUKLAR

Çocuğun yapısal özellikleri, gelişimi etkileyen çevresel faktörler, ailesinin ve kendisinin yaşam koşulları, çocuğun suça yönelmesini etkiler (Güngör, 2008, s. 27).

Yaş küçüklüğünün ceza sorumluluğu konusunda farklı tarihler ve kültürel bağlamlarda çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. M.Ö. 499 yılında kabul gören 12 Levha Kanunu’na göre, insanlar yaptıkları eylemlerden tam sorumlu tutulmaktaydı. Günümüzde ise çocuklar çeşitli ulusal ve uluslararası yasal belgelerle korunmaktadır. Bu belgeler şöyledir: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin 11. maddesi, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 40. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesi ve Türk Ceza Kanunu’nda yer alan masumiyet karinesi ile Anayasamızın 38. maddesi uyarınca, suçlama yasal olarak kanıtlanana kadar masum sayılma hakkı vardır. Ayrıca, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin 40. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinin 3. fıkrası (a) bendi gereğince isnadın niteliği ve nedenleri hakkında bilgi edinme hakkı; Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi’nin 14. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinin 3. fıkrası (c) bendi ve Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin 40. maddesinin 2. fıkrası (b) bendi uyarınca iddia tanıklarının sorguya çekme, yararına olan tanıkları davet etme ve dinlenmelerini talep etme hakkı; Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 150. maddesi uyarınca bizzat veya müdafî vasıtasıyla savunma hakkı; savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip

olma hakkı; yasal, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde adil yargılanma hakkı; makul sürede yargılanma hakkı; çocukların bakım ve korunmasından yararlanma hakkı; ve tercüman yardımından yararlanma hakkı gibi çeşitli çocuk haklarına sahiptirler.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede yer alan ırk, renk, din, dil, ulusal veya toplumsal köken gibi statülere dayalı ayrımcılığın önlenmesi ilkesi, çocuğun yüksek yararı ilkesi (3. Madde), yaşama ve gelişme hakkı (6. Madde), katılma hakkı (12. Madde) ve bilgiye erişim hakkı (17. Madde) gibi çeşitli hak ve ilkeler çocuğun korunması ve esenliğinin sağlanması amacıyla belirtilmiştir (Akyayla, 2014, s. 15-33).

5. ÇOCUKLARIN SUÇA SÜRÜKLENME NEDENLERİ ve RİSK FAKTÖRLERİ

5.1. Risk Faktörleri

5.1.1. Cinsiyet Faktörü

Çocuk suçluluğunda cinsiyet faktörü önemli bir faktör olarak görülmektedir. Güler (2017) yaptığı araştırmasında erkek çocukların kız çocuklara göre daha fazla suça karıştığını belirtmiştir. Bu durum ülkemizde erkek çocukların kız çocuklarına göre daha serbest olmasının onları olumsuz etkilere kız çocuklarına göre daha açık hale getirdiğini işaret etmektedir.

5.1.2. Aile Faktörü

Çocukların psikolojik, ahlaki, sosyal gelişimi ailede başlar ve aile en önemli faktördür. Kurallar, toplumsallaşma ailede başlar ve aile içi kriz durumlarının ve çatışmaların fazla olduğu ailelerde yetişen çocukların toplumsal hayatta bireylerin uyması gereken kurallara uyma eğilimi noktasında daha çok sorun yaşadığı bilinmektedir. (Güler, 2017).

Yapılan araştırmalarda ebeveynlerinde suça karışma öyküsünün olması, parçalanmış veya geniş ailede büyümüş olmak, ihmal durumu veya katı ebeveyn tutumlarının görülmesi, çocuğa karşı sosyal desteğin sağlanmaması, ebeveynlerin düşük eğitim düzeyi çocukları suça sürükleyen ailesel risk faktörleri olarak görülmüştür.

Güler (2017) yaptığı araştırmasında, özellikle bir çocuğun annesinin babasına göre daha düşük eğitim seviyesine sahip olduğu durumlarda çocukların suça daha çok karıştığını ortaya koymuştur. Bu durum anne faktörünü önemini ortaya koymaktadır. Kunt'un (2003) çalışmasına göre çocukların suça sürüklenmesinde bir diğer ailesel faktörlerden biri düşük sosyoekonomik seviyedir. Düşük sosyoekonomik seviyeli ailede büyüyen çocuklarda, saldırganlık davranışını sosyoekonomik düzeyi yüksek ailelere göre daha fazla görülmüştür (Badanka Çelikten & Demirli, 2018).

Yeğen (2008) araştırmasında anne kaybının çocuğun hayatındaki anne rolünün eksikliğine işaret ettiğini ve bunun sonucunda çeşitli psikopatolojilere yol açtığını göstermiştir. Anneden yoksun olma; aşırı sevilmeye arzusu, intikam ve düşmanlık ve duygularını beraberinde getirerek saldırganlık ve ardından çocukta suça sürüklenmeye sebebiyet vermektedir. Çocuk iç dünyasındaki çatışmayı bu şekilde dışa vurmaktadır.

5.1.3. Eğitim Faktörü

Okul/kariyer ve çocuk ilişkisi, çocukların suça sürüklenmesinde oldukça önemli faktörlerden biridir. Okulda başarısız olan, okul olmanın amaçlarını gerçekleştirmesine faydalı olmayacağına inanan, kendini okula yabancılaşmış hisseden çocukların daha fazla suça karıştığı bildirilmiştir. Bu çocukların genelde ilkokuldan sonra eğitim hayatlarına devam etmedikleri saptanmıştır (Bülbül & Doğan, 2016).

5.1.4. Arkadaş Çevresi

Çocuğun ergenlik döneminin girmesiyle birlikte ailenin çocuğun üzerindeki etkisi azalmakta ve akranları ile olan ilişkisi önem kazanmaktadır. Araştırmalarda iyi ailesel çevrede büyümüş çocuklarda, sadece problemlili davranışlara sahip akranların varlığı diğer risk faktörleri olmasa bile çocuğu riskli davranışlara yönleltmeye yeterli bulunmuştur (Güler, 2017).

Loeber (2003) yaptığı araştırmasında çocukların akranları ve arkadaş çevrelerinde; suça sürüklenmiş veya madde kullanımı öyküsü bireylerin varlığı çocukların suça karışma olasılıklarını artırdığını göstermiştir.

5.1.5. Göç Faktörü

Yapılan araştırmalar gösteriyor ki sanayileşme, kentleşme, ekonomik bunalımlar, işsizlik ve beraberinde getirdiği göç olgusu çocukların suça karışmalarının anahtar faktörlerinden biridir (Ergündüz, 2010).

Durkheim ve Merton sosyal değişimin hızlı bir şekilde yaşandığı toplumlarda normal olmayan koşulların oluştuğunu ve bununla birlikte toplumsal kurallara, normlara ve geleneklere uyma davranışında bozulmalar olduğunu öne sürmüştür. Tolan (1981) ise bunu bireyin yeni yerine uyum sağlama süreci olarak değerlendirerek psikolojik bir gerilim olarak ifade etmiştir (Gönültaş & Kelebek, 2017).

5.2. Genetik Faktörler

5.2.1. Ruhsal Rahatsızlıklar

Genel nüfusa bakıldığında suçta sürüklenen çocuklarda ruhsal bozuklukların daha fazla olduğu görülmektedir. Adli sisteme kaydı geçmiş çocukların %50-75 inde çeşitli kriterleri karşılayan psikopatolojilere, hapse giren gençlerin ise %40-80 oranında en az bir tane tanı koyulabilecek ruhsal bozukluklara rastlanmıştır. National Center for Mental Health and Juvenile Justice (NCMHJJ) yayınladığı rapora göre sisteme kaydı geçmiş bu çocuklarda %46,5 oranında yıkıcı davranış bozuklukları, %46 oranında madde kullanım bozuklukları, %34,4 oranında anksiyete bozuklukları ve %18,3 oranında duygu durum bozuklukları ile komorbidite gösterdiği bildirilmiştir (Güler, 2017).

Eyüboęlu (2018) yaptığı araştırmada suçta sürüklenen çocuklarda %14 oran ile en çok dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, %5.9 ile davranım bozukluğu, %6.4 ile mental retardasyon, %2 oranında ise karşıt olma karşıt gelme bozukluklarının eşlik ettiğini saptamıştır.

6. SUÇTA SÜRÜKLENEN ÇOCUKLARDA PROAKTİF ADLİ YAKLAŞIM

Suç önleme, kişiye yere, zamana uygulanan yürürlükteki yasal düzenlemelere göre farklı anlamlar taşımaktadır. Suçu önlemek suçun işlenmeden önce alınan tedbirlerle hayata geçirilmesinin engellenmesi olduğu kadar cezaların caydırıcılığı ile de mümkündür. Bu önlemler daha doğru bir şekilde suç kontrolü olarak adlandırılır. Bununla birlikte, daha sık olarak, suçta önleme, suç işlenmeden önce suçta veya suçta önleme çabalarını ifade eder. Her iki suç önleme biçimi de gelecekteki bir suç eyleminin meydana gelmesini önlemeye yönelik ortak bir hedefi paylaşır, ancak suçun önlenmesini suç kontrolünden ayıran şey, önlemin resmi adalet sisteminin sınırları dışında gerçekleşmesidir. Bu bağlamda, önleme, polis kurumları, mahkemeler ve düzenlemelerle birlikte suç azaltmanın dördüncü ayağı olarak kabul edilir. Bu ayırım, suçta daha geleneksel tepkilere alternatif bir yaklaşım olarak suçun önlenmesine dikkat çekmektedir.

Suçun önlenmesini suç kontrolünden ayırmaya yönelik ilk bilimsel girişimlerden birinde: "Toplumsal eylem, halihazırda gerçekleşmiş bir suçta güdülyorsa, kontrolle uğraşyoruz; suç sadece öngörülüyorsa, önleme ile uğraşyoruz." ifadeleri benimsenmiştir. Burada göstermeye çalışılan, kriminoloji biliminde ve uygulamasında uzun süredir var olan bir görüş olan "saf" önleme kavramı olmuştur.

Suç önleme programlarının sınıflandırmanın birçok olası yolu vardır. Etkili bir şema dört ana stratejiyi birbirinden ayırır. Gelişimsel önleme, özellikle insani gelişme çalışmalarında keşfedilen risk ve koruyucu faktörleri hedefleyen kişilerde suç potansiyelinin gelişmesini önlemek için tasarlanmış müdahaleleri ifade eder. Toplumsal önleme, yerleşim yerlerinde suçta etkileyen sosyal koşulları ve kurumları (örneğin aileler, akranlar, sosyal normlar, kulüpler, kuruluşlar) değiştirmek için tasarlanmış müdahaleleri ifade eder. Durumsal önleme, fırsatları azaltarak ve suç işleme riskini ve zorluğunu artırarak suçların ortaya çıkmasını önlemek için tasarlanmış müdahaleleri ifade etmektedir (Wellsh & Farrington, 2012).

August Aichorn (1935) tarafında suçlu çocuklar üzerine yapılan araştırmada sosyalleşme sürecinin öneminden bahsederek sosyalleşmesini tamamlayan kişilerin toplum hayatına uyumda sorunlar yaşadığını özellikle cinsellik-talep-arzu ve benzeri duyguların kontrolünün sağlanması sebebiyle bu durumda olan kişilerin suç işleme olasılıklarının yüksekliğinden bahsetmiştir (Özcan, 2019, s. 12-34).

Homel (2005) yaptığı araştırmada çocukların karıştığı suçlarda erken müdahale programlarının uygulanması ile suç katılımlarında önemli düşüşlerin sağlandığını ortaya koymaktadır. Çocuğun gelişimde erken müdahale ile gelecekte oluşabilecek çocuk suçlarına karşı olumlu strateji olduğunu söyleyebiliriz (Kızmaz, 2019, s. 300)

7. SUÇTA SÜRÜKLENEN ÇOCUKLARIN YARGILANMASI

Türk hukuk sisteminde suçlular, yetişkinler ve çocuklar olarak iki kategoride sınıflandırılır. Yasa koyucu tarafından belirlenen ve açıkça tanımlanan davranışlar, 18 yaşını doldurmamış kişiler tarafından gerçekleştirildiğinde "çocuk suçluluğu" olarak adlandırılır. Ülkemizde bu tanım "suçta sürüklenen çocuk" olarak geçer. Erkek çocuklarının kız çocuklarına oranla daha fazla suçta sürüklendiği, son yıllarda suçta sürüklenen çocukların sayısında artış olduğu ve çocuk suçluluğunda malvarlığına karşı işlenen suçların ilk

sırada yer aldığı görülmektedir. Toplumun geleceğini şekillendirebilecek olan çocukların korunması hayati öneme sahiptir (Şentürk Dızman, 2023, s. 1154-1165).

Çocuk suçluluğu, sosyal bir sorundan ziyade hukuki bir sorun olarak değerlendirilir (Berber, 2015, s. 116). Ülkemizde çocuk adalet sistemi, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında ele alınır. Hukuksal doktrinde, suç işlemiş çocukların cezalandırılmasından ziyade eğitilmeleri, ıslah edilmeleri ve korunmaları esas alınır. Bu nedenle, "suçlu çocuk" yerine "suça itilen çocuk" nitelendirmesi tercih edilir (Doğan, 2022, s. 682). Çocukların ileride sosyal sorunlar yaşamaması için gerekli olan sevgi ve duygusal güven ihtiyacını karşılamak, çocuğun toplumda kendini gerçekleştirmesinde önemli bir faktördür. Ancak bu tek başına yeterli değildir. Çocukların suça sürüklenmelerinin önüne geçmek için ebeveynleri tarafından öz kontrol becerilerinin de kazandırılması gerekmektedir (Kama, 2016, s. 2). Bu süreçte çocuğun eğitimi de büyük önem taşır (Aslan, 2021, s. 81).

Çocuk koruma hareketinin kaynağı olan paternalist düşünceye göre, çocuklar birçok açıdan yetişkinlere muhtaçtır ve yetişkinlerin desteği olmadan kendilerine bakamazlar. Bu görüş, çocukların olgunlaştıkça kendileri adına alınan kararların doğruluğunu onaylayacakları ve yetersizliklerinden dolayı kendi seçimlerini yapamayacakları, bu nedenle yetişkinlerin onlar adına karar vermesi gerektiğini savunur. Ancak, çocuk mahkemelerinin kurulmasında etkili olan pozitivist düşünceye göre, çocuklara yetişkinmiş gibi davranmak yanlıştır. Çocukların cezalandırılmasından ziyade tedavi, eğitim ve rehabilitasyon edilmeleri gerektiği, kararların çocukların özel gereksinimlerine göre verilmesi ve çocukların yetişkinlere uygulanan katı, cezalandırıcı, karmaşık adalet sisteminden uzak tutulması gerektiği görüşü hakimdir (Berber, 2015, s. 13-14).

8. ÇOCUK HAPİSHANELERİ

Çocuklar, cezaevi ortamlarında hem fiziksel koşullar hem de eğitimsiz, şiddete meyilli personelin tutum ve davranışları nedeniyle erken yaşta travma yaşamakta yaşamaktadırlar (Erbay, 2017, s. 32). Dahası bu durum ruh sağlıklarında bozulmalara neden olabilmektedir. Çocuk cezaevlerinde fiziksel uygunluk eksikliği ve çeşitli hak ihlalleri de görülmektedir (Berber, 2015, s. 159). Bu olumsuz durumu azaltmak amacıyla, ülkemizde yetişkinlere göre oransal olarak daha fazla tutuklanan çocukların (Erbay, 2017, s. 23) fiziksel ve psikolojik olarak daha az zarar görmeleri için dört Çocuk Eğitim Evi ve dokuz Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu bulunmaktadır (2024). İnfaz rejimi gereğince, çocuk eğitim evlerinde hükümlü çocuklar, kapalı ceza infaz kurumlarında ise tutuklu çocuklar tutulmaktadır (TBMM, 2009).

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 15. maddesi, çocuk eğitim evlerinin çocukların meslek edinmelerini ve toplumla bütünleşmelerini teşvik ettiğini belirtirken, bu evlerin kapalı ceza infaz kurumlarından firara karşı engel bulunmaması gibi birçok farklılıkla ayrıldığını vurgular. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler Adalet Sisteminin Uygulanması Hakkında Asgari Standart Kuralları, çocukların özgürlüğünden yoksun bırakılmasını son çare olarak görür. Bu kurallara göre, çocuğun suç işlemeyi alışkanlık haline getirmesi ve suçun başka bir kişiye yönelik ciddi bir saldırı olması durumunda özgürlüğünden yoksun bırakılması öngörülür (Birleşmiş Milletler, 1985). Çocuk mahkemeleri, çocukların tedavi ve rehabilitasyonunu amaçlayarak, suçu tamamen çocuğa yüklemek yerine, çocuğun gereksinimleri ve gelişimsel özelliklerini dikkate alarak karar verirler. Bu mahkemelerde görev alacak hâkimlerin, çocuk psikolojisinden anlamaları ve yargılama sırasında çocuğun tüm gelişimini değerlendirmeleri önemlidir (TBMM, 2009, s. 19-20).

9. SONUÇ

Düşük gelirlili ve düşük eğitim seviyesine sahip ailelerin çocuklarında suça karışma oranı yüksektir (Yavuzer, 2006). Bu ailelerin internetle tanıştırılması ve sosyal medya kullanımı konusunda halk eğitim merkezleri aracılığıyla ücretsiz eğitim verilmesi önemlidir.

Çocukların işledikleri fiilin suç olup olmadığını algılama yetisi, adli tıp, ergen psikiyatri ve benzeri merkezlerin vereceği raporlarla belirlenmektedir. Bu nedenle, bu birimlerde çalışan görevlilerin sürekli olarak kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Suça sürüklenen çocuklarla ilgili olarak her semtte aile psikoloğu bulunması özellikle anne babası ayrı çocukların psikolojik durumlarının takip edilmesi önemlidir. Adliyelerde başsavcılıklar nezdinde proje birimi kurularak suça sürüklenen çocukları koruyucu projeler yapılması da toplum sağlığına olumlu etki edecek çalışmalardan olacaktır.

Çocukların suça itilmesine etki eden aile ilgisizliği, kötü arkadaş ilişkileri, uyuşturucu madde bağımlılığı ve şiddete maruz kalma gibi riskli davranışlara karşı (Işık, 2006, s. 291), suça sürüklenen çocukların ıslah edilerek topluma kazandırılması amacıyla önleyici hizmetlerin güçlendirilmesi gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde, RTÜK, BTK, TRT gibi medya ile bağlantılı kurum ve kuruluşlarda çocuklara yönelik komiteler oluşturularak, sosyal medya platformlarında çocukları suça iten sebeplerin araştırılması ve çözüm önerileri geliştirilmesi önemlidir.

Suçta sürüklenmiş çocuklar için hazırlanmış olan çocuk eğitim evleri ve çocuk-gençlik kapalı ceza infaz kurumlarında, çocukların öz kontrolünü artırmaya yönelik sosyal medya kullanımı ve medya okuryazarlığı hakkında seminerler düzenlenmelidir. Ayrıca üniversitelerde, çocukların kişilik ve gelişim özellikleri dikkate alınarak, sosyal medya platformlarında suça sürüklenme tehditleri sosyal, eğitim, sağlık ve adalet sistemleri açısından bütüncül olarak incelenmelidir.

KAYNAKÇA

Aichhorn, A. (1935). Wayward Youth . *American Journal of Psychiatry*.

Akyayla, B. (2014). *Suçta Sürüklenen Çocukların Yargılanması Ve Uygulanacak Tedbirler*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. (419173), SB Enstitüsü, Kırıkkale Üniversitesi.

Aslan, Y. (2021). Suça Sürüklenen Çocuklarla İlgili Yapılan Yayınların İncelenmesi . *Anatolian Journal Of Health Research*, 2(3), s. 79-86.

Ateş, E. C., & Saluk, A. (2018). Bilişim Suçları Kapsamında Suça Sürüklenen Çocukların İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi Humanitas*, 6(12), 154-176.

Ateş, E. C., & Tokay, A. (2018). Sosyal Ağ(Medya) Kullanımı ve Suç Mağduriyeti . *Online Journal of Technology Addiction & Cyberbullying*, 5(1), 1-33.

Aydın, M. Z. (2021). Müslüman Ailede Çocuk Ve Çocuk Eğitiminde Sorumluluklar. *Çocuk Ve Medeniyet*, 6(12), 47-78.

Aydın, N. (2019). *Sosyal Medya Aracılığı İle Hakaret Suçu İşlenmesi*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. (595547), SB Enstitüsü, İstanbul Beykent Üniversitesi.

Badanka Çelikten, B., & Demirli, C. (2018). Suça Sürüklenmiş Çocukların Olumlu Sosyal Ve Saldırgan Davranışlarının Bazı Bireysel Ve Ailesel Faktörler Bağlamında İncelenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(1), 78-83.

Berber, N. (2015). *Türkiye'de Çocuk Suçluluğu İle Mücadele Politikası Analizi: İstanbul Örneği*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. (422271), SB Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

Birleşmiş Milletler. (1985). *Birleşmiş Milletler Çocuk Adalet Sisteminin Uygulanması Hakkında Asgari Standart Kurallar (Pekin (Beijing) Kuralları)*. Pekin : Birleşmiş Milletler .

Bülbül, S., & Doğan, S. (2016). Suça Sürüklenen Çocukların Durumu Ve Çözüm Önerileri. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 59(1), s. 31-36.

Bülbül, S., & Doğan, S. (2016). Suça Sürüklenen Çocukların Durumu Ve Çözüm Önerileri . *Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Dergisi*, 59(1), 31-36.

Ceza Ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü (2024, 07 16). *Ceza Ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü* . Ceza İnfaz Kurumlarımız: <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/cik-genel-bilgi>

Demirel, S. D. (2022). Medyanın Etik Sorumluluğu Bağlamında Çocuk Suçluluğu Haberleri Üzerine Bir İnceleme. *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 1(2), 106-136.

Dilber, F. (2014). Kitle İletişim Araçları Ve Suç Olgusu . *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(özel sayı 1), 60-66.

Doğan, E. (2022). Suça Sürüklenen Çocuklara Yönelik Medya Pratikleri Ve Nefret Söylemi: Video Haberler ve Kullanıcı Yorumları Örneği. *TRT Akademi*, 7(15), 678-702.

Erbay, A. (2017). Çocuk Ceza İnfaz Kurumlarının Çocuk Tutuklu/Hükümlüler Üstündeki Psikolojik Etkileri . *Aydın İnsan Ve Toplum Dergisi*, 3(1), 23-33.

- Ergündüz, Z. Ş. (2010). *Çocuk Suçluluğunda Çocuk İstismarı Olgularının Değerlendirilmesi*. [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. (y.n yok), Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.
- Eyüpoğlu, M., & Eyüpoğlu, D. (2018). Suça Sürüklenen Çocuklarda Psikiyatrik Bozukluklar, Sosyodemografik Özellikler Ve Risk Faktörü . *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 21(1), 7-14.
- Gönültaş, B. M., & Kelebek, G. (2017). Metropollerde Önemli Bir Realite: Göç, Çocuk Suçluluğu Ve Sosyal Hizmet Odağında Çözüm Önerileri. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 142-155.
- Güler, G. (2017). Suça Sürüklenen Çocukların Biyopsikososyal Değerlendirilmesi. *Türkiye Klinikleri J Child Psychiatry Special Topics*, 3(3), 220-224.
- Güngör, M. (2008). Evrensel Bir Sorun Olarak Çocuk Suçluluğu Ve Sokak Çalışan Ve Yaşayan Çocuklar . *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 25-43.
- Hodgkin, R., & Newell, P. (2002). *Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Uygulama El Kitabı* . (Ş. Akipek, Çev.) USA/ New York: UNICEF.
- Homel, P. (2005). A Short History of Crime Prevention in Australia. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice*, 47(2), 355-368.
- Işık, H. (2006). Çocuk Suçluluğu Ve Okullar İle İlişkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi* , 7(2), 287-299.
- Kama, A. (2016). *Suç Sürüklenen Çocuklar*. Sorgun Rehberlik Ve Araştırma Merkezi.
- Kamer, V. K. (2013). Çocukların Suça Sürüklenmesine Neden Olan Faktörler İle İlgili Sosyolojik Teoriler . *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, 1(12), 219-238.
- Kitapçıoğlu Yüksel, T. (2023). Suça Sürüklenen Çocuklara Yönelik Değerlendirme . *Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(1), 69-110.
- Kızmaz, Z. (2019). Suç Nasıl Önlenebilir? Bütüncül Bir Model Gereksinimi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (46), s. 285-307.
- Loeber, R., Farrington, D. P., & Petechuk, D. (2003). Child Delinquency: Early Intervention and Prevention. *Child Delinquency Bulletin Series*, s. 1-19.
- Mevzuat Bilgi Sistemi. (2024, 07 08). *Çocuk Koruma Kanunu*. Mevzuat Bilgi Sistemi : chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5395.pdf
- Omboto, J. O., Ondiek, G. O., Odera, O., & Ayugi, M. E. (2013). Factors Influencing Youth Crime And Juvenile Delinquency. *International Journal of Research In Social Sciences*, 5(2), 18-21.
- Özcan, Ö. Ö. (2019). *Kriminolojide Yeni Bir Yaklaşım: Görsel Kriminoloji*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. SB Enstitüsü, Antalya Akdeniz Üniversitesi
- Pelit, K., & Alkan, M. F. (2022). Suça Sürüklenen Çocukların Sosyo-Demografik Ve Suç Özelliklerinin İncelenmesi. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 51-65.
- Sine Nazlı, R., & Sarı, G. (2019). Kitle İletişim Araçlarının Çocukların Algısına Etkisi: 15 Temmuz Örneği . *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, 32(özel sayı), 13-31.
- Şentürk Dızman, Z. (2023). Türkiye'de Suça Sürüklenen Çocukların Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi . *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 1(2), 1153-1169.
- TBMM. (2009). *Çocuk Ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumları Ve Eğitimevleri İnceleme Raporu* . TBMM.
- Toğuç, D. (2021). *Türkiye'de Çocuk Suçluluğu: Tekirdağ İli Örneği*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi] . SB Enstitüsü, Edirne Trakya Üniversitesi
- TUİK. (2024, 07 08). *Hanehalkı Bilişim Teknolojileri (BT) Kullanım Araştırması, 2023*. Türkiye İstatistik Kurumu: [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2023-49407](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2023-49407)

- Türk Dil Kurumu . (2024). *Türk Dil Kurumu Sözcükleri* . Türk Dil Kurulu : <https://sozluk.gov.tr/>
- We Are Social . (2024, 07 08). *Digital 2024 : 5 Billion Social Media Users* . We Are Social : <https://wearesocial.com/uk/blog/2024/01/digital-2024-5-billion-social-media-users/>
- Wellsh, B., & Farrington, D. (2012). Science, politics, and crime prevention. *Toward a new crime policy*, 4(1), 128-133.
- Yağcı, S. (2020). İslam Ve Çocuk. *Mizanü'l-Hak İslami İlimler Dergisi*, 6(11), 529-532.
- Yavuzer, H. (2006). *Çocuk ve Suç*. Remzi Kitapevi .
- Yeğen, B. (2008). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Uyumları İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Kadıköy İlçesi Örneği)*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi], SB Enstitüsü, İstanbul Yeditepe Üniversitesi